

[Poul Møller.]

Nu kan statsministeren naturligvis sige, at det ikke kommer os i oppositionen ved, hvad han gør, og hvad han siger i udlandet. Men det er forkert. For det første er han også vor statsminister, især i udlandet, og for det andet drejer det sig om en meget vigtig sag, en sag, hvori vi aldeles ikke har været i opposition, men hvori vi har støttet regeringen fra fase til fase.

Statsministeren lagde i sin redegørelse megen vægt på at fremhæve, at hans rejse ikke var privat, den var blot uofficiel. Den, der ikke færdes hjemmevant i den diplomatiske protokol, skal vel vogte sig for at optage en diskussion med statsministeren om den fine sondring mellem en privat rejse og en uofficiel rejse. Vi ved i hvert fald, at statsministeren ikke rejste inkognito. Måske skyldes misforståelsen et Ritzautelegram af 21. januar, hvori man videregav en officiel meddelelse fra statsministeriet — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„I dagene 25. til 30. januar vil statsminister Jens Otto Krag og fru Helle Virkner Krag aflægge et privat besøg i Paris.“

Skulle denne officielle tilkendegivelse have lokket nogen til at misforstå og tro, at et privat besøg er privat, så beder vi statsministeren undskylde. Efter ministerens redegørelse foregik hans private besøg altså ikke som privatmand, men ministeren rejste på privat besøg som statsminister og blev modtaget som statsminister. Så er det opklaret.

Men selv om ministeren rejste som statsminister, er det alligevel vanskeligt at gratulere ham til bedriften. Tidspunktet var uheldigt — det vil statsministeren sikkert i dag erkende — og resultatet var ikke heldigt, ikke mindst på grund af statsministerens mange presseudtalelser.

Der havde ikke været grund til at referere præsident de Gaulles udtalelser så hurtigt og på slig vis, at det måtte afstedkomme forvirring — om ikke andre steder så i hvert fald her i København, men formentlig også i England; thi det må have været årsagen til, at statsministeren to gange holdt presse-møder i London for at mane den tanke i jorden, han selv havde blæst ud for alle vinde i Paris.

En statsminister kan ikke gøre for, at

hans gerninger af trofaste meningsfæller i den regeringstro presse slås op som statsmandsbedrifter, selv når de lejlighedsvis ikke er det. Jeg skal derfor afholde mig fra at citere al den umådeholdne ros, samtalen med de Gaulle førte med sig. Men hans egne kommentarer var interessante.

Jeg beder om den højtærede formands tilladelse til nu og senere at citere en række udtalelser. Lørdag den 26. januar udtalte statsministeren i radioens aktuelle kvarter fra Paris, at han var tilfreds med denne franske erklæring, „som åbner alle døre for Danmark“!

Og umiddelbart efter samtalen med de Gaulle erklærede statsministeren, at „han mente, det tilbud, præsident de Gaulle havde givet Danmark, var meget vigtigt, og at det ville lade døren åben for alle de mulige løsninger af problemerne.“

Aktuelt var ligefrem ved at gå bagover. Søndag den 27. januar stod der over samtlige syv forsidespalter:

„De Gaulle yderst positiv over for Danmark — tilbyder os ekstra fordel. — Statsminister Krag's resultat: valgfrihed mellem medlemskab eller associering samt deltagelse i landbrugsordning, uanset om England kommer med eller ej.“

Og statsministerens egne ord til parti-bladet var så overstrømmende venlige over for generalen, at det på det tidspunkt måtte vække uro overalt herhjemme og i Europa.

Men hvis statsministerens resultat: alle døre åbne, var statsmandsgerning, var det så også statsmandsgerning at smække døren i få dage senere, uden at man blot ulejlighed sig med en forhandling i København? Fra lørdag i Paris til onsdag i London er der måske langt i tid og sted, men dog vel ikke så langt, at det kan forklare den totale forandring.

Ministeren havde jo i Paris erklæret, at præsidentens tilbud „nøje måtte overvejes i den danske regering“. Men måske foregik disse overvejelser pr. telepati. Vist er det, at allerede ved ankomsten onsdag til London udtalte statsministeren over for den forsamlede presse:

„Dansk indtræden i fællesmarkedet er utænkelig i den nuværende situation. Vi er medlem af EFTA, og vor loyalitet over for EFTA kan ikke drages i tvivl.“